

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izdaje se praznično, in vsako po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 3 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 3 K. Kdor hoče sam poslati, plača na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 3 K 80 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez tedenske vplačilne naročnine se ne sprejme. — Za ostanila se plačuje od petorodnega pošt-vrsta po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Depisi naj se tiskajo frankovati. — Recepti se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Kaniševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovito pošilja naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 84.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Zavarovanje zasebnih uradnikov.

Za božične praznike je cesar sankcijonalni zakon o obligatornem pokojninskem in invaliditetnem zavarovanju zasebnih uradnikov. Ta zakon se razglasi na novega leta dan, v veljavo pa stopi dve leti pozneje, torej 1. januarja 1909.

S tem zakonom je izvedena znamenita socijalnopolitična reforma, ena največjih te vrste v naši državi.

S tem zakonom bodo vsi privatni uradniki preskrbljeni za slučaj onemoglosti in starosti in preskrbljene bodo tudi njihove vdove in sirote.

Zakon določa, da morajo biti zavarovane vse osebe, ki so dopolnile 18. leto, ki opravljajo posle uradniškega značaja torej kolikor toliko duševno delo ter dobivajo mesečno ali letno plačo in sicer najmanj 600 K na leto.

Zavarovane osebe se razdele po svojih dohodkih na šest skupin in bodo morale plačevati svojim dohodkom primerne premije od 9 do 30 K na mesec. Invaliditetno rento more dobiti, kdor je plačal vsaj 180 mesečnih premij; pokojnino dobi vsak, kdor je plačal 480 mesečnih premij. Te premije mora plačati delodajalec $\frac{2}{3}$, delojemalec pa $\frac{1}{3}$ oziroma v zadnjih dveh skupinah, v katerih so zavarovanci z največjo letno plačo, morata delodajalec in delojemalec plačati vsak polovico premije.

V svrhu tega zavarovanja se ustanovi poseben zavod, ki bo imel v posamičnih kronovinah svoje zavarovalnice. Zavod bo vodilo načelstvo, čigar predsednika bo imenovala vlada; v načelstvu bo 20 članov, katerih eno polovico bodo volili delodajalci, drugo polovico pa delojemalci. K upravnim stroškom te zavarovalnice bo država prispevala do 100.000 K na leto.

Kakor rečeno, je ta zakon zelo važno socijalno delo, sad dvajsetlet-

nega dela. Privatni uradniki, ki so bili doslej najbolj negotove eksistence, dobe s to reformo trdo življensko oporo in zaslonbo. Izvojevali so jim to reformo liberalci. Sploh uradniško društvo je prvo začelo delati na to, trudilo se je mnogo in končno doseglo tudi lep uspeh.

Narodna založba.

(Nova književna organizacija.)

IV.

Če hočemo vzgojiti krepko in zdravo, za politično, gospodarsko in narodno delo sposobno generacijo, moramo začeti pri mladini. Šolska vzgoja je versko-patrijotična, torej skrajno enostranska, in tu učitelj tudi pri najboljši volji ne more dosti storiti. Paralelno s šolsko vzgojo le še bolj enostranska je cerkvena vzgoja, domače vzgoje pa pri masi našega naroda pravzaprav sploh ni.

Preostaja samo še samoizobrazba potom čitanja — torej literatura. A kaj vidimo tu? Vsa naša mladinska literatura je tendenciozno, verska in patrijotična in izpopolnjuje le šolsko in cerkveno vzgojo.

To je velik nedostatek, ki se mu mora priti v okom. Z mladinsko literaturo, ki neguje le patrijotično in verska čustva, ki uči pamižnost, potrpežljivost, vdanost in sploh vse hlapčevske čednosti, pri katerih se gospodujočim kastam jako dobro godi, nam ni pomagano.

Treba nam je mladinske literature, ki bo razvijala v človeku vse one energije, ki stvarjajo cele moze in prave žene, tiste lastnosti, ki usposobljajo človeka za življenski in politični, narodni in socijalni boj. Zakaj pa je naš narod tako zatiran in tlačjen, zakaj propada gospodarsko in narodno? Zato, ker ima premalo ponosa in premalo podjetnosti; ker nima pravega poguma, malo volje in še manj izobrazbe, ker nima kritičizma in sploh ne tiste notranje energije, ki je pogoj značajni močastosti. Malo je narodov, ki bi bili po naravi tako nadarjeni in inteligentni,

kakor je slovenski narod, in vendar ne pridemo prav naprej, ravno ker nimamo zgoraj omenjenih lastnosti.

„Narodna založba“ se ne bo pečala z mladinskim slovstvom za šolske otroke. Tem potrebno literaturo naj preskrbujejo v to poklicani možje, namreč učitelji, ki so tudi res že marsikaj dobrega ustvarili in ki razvijajo na tem polju čedalje živahnejšo delavnost.

Pač pa bo „Narodna založba“ negovala literaturo, namenjeno mladini, ki je zapustila šolo. „Narodna založba“ se bo trudila, da uresniči zahteve najmodernejših pedagogov glede estetične in etične vzgoje šoli odrasle mladine, zlasti oziraje se na to, da se vkorenini in razvije v mladih srcih narodnostna misel, da se navaja mladina na spoznanje in razumevanje socijalnih teženj in da se mladina vzgoji etične.

Kakor smo že rekli, čaka „Narodna založba“ največ dela na populariziranju mladih. Brdka resnica je, da smo Slovenci v tem oziru le jako malo storili. Pota, po katerih je hodilo človeštvo do današnjih dni, niso še popisane v slovenskem jeziku in masa našega ljudstva nima pojma niti o sedanjih naših razmerah, kaj še o razmerah prejšnjih časov.

Pred vsem se bo „Narodna založba“ bavila s populariziranjem domače in tuje zgodovine. Narod slovenski naj izve, da na svetu niso bili samo svetniki in papeži in oče Radecky, nego da so živeli veliki možje in velike ideje v vseh vekih. „Narodna založba“ hoče izdati popularno zgodovino turških vojsk in kmetijskih puntov, nadalje misli praznovati 400letnico Trubarjevega rojstva z zgodovino slovenske reformacije ter 100letnico francoske okupacije z zgodovino Ilirije.

Starotova občna zgodovina je sicer jako hvalevredno delo, ali pisana je bila za Mohorjevo družbo in s tem je vse rečeno. Izpopolniti je treba vsaj nekatera poglavja, tista, ki so največjega pomena za spozna-

nje tedanjosti. Zato namerava „Narodna založba“ izdati zgodovino angleške revolucije, potem zgodovino francoske revolucije ter zgodovino italijanskega rissorgimenta, ker so to največje slike bojev za ustavnost, za demokratizem in za narodno zjedinenje.

V to stroko spadajo tudi kulturne slike, ki jih namerava izdati „Narodna založba“, in sicer bo prvo delo te vrste posvečeno vplivu ženstva na kulturo in na razvoj narodov, drugo delo pa podala slika domačega življenja kulturnih narodov, to je duševnega in gospodarskega življenja.

Deželni zbori.

Gradec, 27. decembra. Posl. Robič je predlagal spremembo deželnozborskega volilnega reda v smislu splošne in enake volilne pravice. Volilni okraji se morajo sestaviti kolikor mogoče po narodnostih. — Nadalje je posl. Robič interpeliral zaradi slabih zvez in prometnih ovir na južni železnici v zimskem času. — V večerni seji so bile najprej volitve v finančni in obrtniški odsek. V prvega sta bila izvoljena izmed Slovencev poslanca dr. Hrašovec in dr. Ploj, v drugega pa posl. dr. Jurtela. — Posl. Roškar je interpeliral deželni odbor zaradi ustanovitve slovenske kmetijske šole. — Posl. dr. Hrašovec je interpeliral namestnika zaradi ustanovitve novih slovenskih podružnic štajerske kmetijske družbe, kar je zadnje čase iz političnih vzrokov izostalo. — Posl. dr. Jankovič je interpeliral zaradi razdelitve podpor v brežiškem okraju. — Posl. Roš je interpeliral namestnika, zakaj so se slovenskim učiteljem na štajerskem odrekli dopusti, da bi se bili mogli udeležiti tečaja za meščanske učitelje v Ljubljani. — Predloženi proračun za 1.1907 izkazuje potrebnost 27.528.586 K, pokritja pa 15.370.858 K, potemtakem

primanjkljaja, ki se mora pokriti z dokladami, 12.157.728 K. Primanjkljaj je narasel od lani za 1.150.000 K, pokritje pa le za 310.000 K.

Trst, 27. decembra. Pred otvoritvijo deželnega zbora se je zbralo na trgu nad 6000 demonstrantov za splošno in enako volilno pravico v deželni zbor in v občinski zastop. Posebna deputacija je nesla tozadevno spomenico deželnemu glavarju, županu in namestniku. — Deželni glavar je izjavil pri otvoritvi, da je upati, da se po državnozbornem zasedanju skliče deželni zbor k daljšemu zasedanju, v katerem pride na vrsto tudi zakonski načrt o volilni reformi. Tozadevna spomenica soc. demokratične organizacije se je prečitla ter izročila deželnemu odboru v poročanje. — Posl. dr. Rybač je izrekel željo, naj bi se za tako volilno reformo vzela ista podlaga, ki je merodajna za državnozbornske volitve. Obenem je zahteval ta poslanec, naj se v zakonu glede zemljiščnih knjig upošteva tudi slovenski, oziroma hrvaški jezik. — Potem je deželni zbor rešil dnevni red, zgolj finančne zadeve, nakar je deželni glavar zasedanje zaključil s klici na cesarja.

Celovec, 27. decembra. Posl. dr. Pupovac je predlagal zakonski načrt, s katerim bi se naj uvedla volilna dolžnost, kakor na Nižje Avstrijskem. — Deželni odbor je predložil zakonski načrt o regulaciji učiteljskih plač.

Dunaj, 27. decembra. Tudi nižjeavstrijski deželni zbor se je otvoril danes z običajnimi ceremonijami. — Posl. dr. Gessmann je nujno predlagal, naj deželni odbor še letos predloži deželnemu zboru zakonski načrt, da se deželnim uslužbencem zniža službena doba od 40 na 35, oziroma od 35 na 30 let. — Volilni odsek je sprejel načrt o volilni dolžnosti.

Brno, 27. decembra. Novoizvoljeni moravski deželni zbor je imel danes prvo sejo. Zasedanje se najbrže omeji le na konstituiranje in na volitev deželnih odbornikov

LISTEK.

Gerhart Hauptmann: „Potopljeni zvon“.

(K premieri dne 29. t. m.)

Naturalistična stremeljenja Ibsena, Zole in Tolstega, deloma tudi filozofska naziranja Schopenhauerjeva in Nietzschejeva so pomogla pred kakimi dvajsetimi leti naturalizmu tudi na nemškem odru do popolne zmage. Njegov prvi zastopnik je postal Hermann Sudermann, izborni teatralik, a manj popolen dramatik, čigar dela ima publika še dandanes v čislju, dasi je njihova literarna vrednost v zadnjem času dobila med kritiki marsikakega ostrega protivnika. Mnogo konsekvantnejša nego Sudermann sta v notranji logiki in v formalni tehniki A. Holz in J. Schlaf, ki sta pisala v začetku pod skupnim imenom B. P. Holmsen.

Temu Holmsenu je posvetil Gerhart Hauptmann svojo prvo dramo. Porojen leta 1862. v nemški Šleziji, je postal glavni za-

stopnik naturalistične smeri na nemškem odru. Njegova mladostna dela: „Pred solnčnim vzhodom“, „Mirovno slavlje“ in „Samotarski ljudje“ nastala so brezdvomno pod Ibsenovim vplivom. Le zadnja teh dram si je mogla popolnoma osvojiti oder, če tudi ne za dolgo. Šele s „Tkalci“ (1892.), v kateri slika Hauptmann z močno realistično vstajo šleskih tkalcev v letu 1844., priboril si je pisateljskega priznanja. Sledita deli: „Bobrov kozuh“, izborna karakterska slika, ter „Hannele“ (1893.), sanjska drama, v kateri nam pisatelj slika v živih bojah življenje najnižjih ljudskih slojev, prepletujoč grozne te prizore s pretresujočimi vizijami umirajočega otroka. Leta 1896. je izšel „Potopljeni zvon“. Od ostalih važnejših del naj omenimo drame: „Voznik Henschel“, „Ubogi Henrik“, „Roza Bernd“ in „Elga“.

Hauptmann je izborni opazovalec in zato se mu karakteristika posameznih tvorbov kakor tudi milieja navadno posreči. Pred vsem ga odlikuje toplo srce, ljubezen do sočloveka — trpina. Trpečemu sobratu so v prvi vrsti posvečena njegova dela, in zato se nji-

hovemu vplivu ne morejo z uspehom odtegovati ne posamezniki, ne posamezni sloji.

Glas Hauptmannove duše, njegov confiteor pa je „Potopljeni zvon“. Kar je bil Goetheju „Faust“, to je Hauptmannu to njegovo najboljšje in najlepše delo. In čudo: prav v „Potopljenem zvonu“ se kaže Hauptmann najmanj naturalista. V tem delu je ubral umetnik pot mističnega simbolizma, v njem kaže pesnik svoj polet, svoj boj in padec. V „Potopljenem zvonu“ gledamo že neizprosno moč usode, katere pot nam je pozneje tako krasno zarisal Hauptmannov najbolj nadarjeni učenec Maks Halbe v svoji simbolistični drami „Reka“.

Rutica, vilinsko bitje, je umetnost, smoter pesnikovega življenja. Magda mu je trpeča žena, simbol dolžnosti napram zunanjemu življenju. Henrik pa je pesnik sam. Usoda ga je navezala na trdo zemljo, s trnjevo krono je ovenčala njegovo čelo. A ne po vencih, po večni neizmerni ljubezni v naročju božanstva hrepeni umetnik. Ko prevaža zvon, delo svojega življenja, stare se mu ob krutem

klancu voz, in bron zdrži v vodne globine gorskega jezera ter zada v svojem padcu smrtno rano tvoritelju. In mojster se prebudi v naročju gorske vile. Bitje, ki ne pozna zemeljske resnobe, kateremu so solze neznane, vzljubi človeka: „Ostani svoj in moj — in moj!“

Zvonar je rešen in pogubljen za vedno.

Kogar poljubi vila na oko, odpre mu je v vekov veke. Novo solnce mu prodre oblake, svež vzduh mu napoji prsi, in žile mu napolni nova kri! Kaj mu je up, kaj so mu želje! Odprle so se mu oči, zrl je svetlobo, zanj je umrl svet...

„Kjer temne sile v gorskih skalnih rebrih ne pokore Boga se večnega ukazom“, tam se je porodil človek v novo življenje in je pozabil, kar je bilo. Kako je ljubil Henrik svojo zvesto Magdo! Kaj mu je zdaj! Zapušča jo samo s sirotama, ni mu več žena, ni mu drugega nego mati njegovih otrok. In to je storila Rutica, vilinsko bitje.

Nesrečna Magda pa plaka, dokler je smrt ne reši. V svojem obupu se vrže v jezerske globine in mrtvaška njena roka zamaje zvon, da otlo za-

doni po gorskih rajih, kjer živi Henrik z vilo. Zapuščeni siroti pa prinese očetu vrh materinih solza.

Groza pretrese Henrika. Za trenutek se iztrga Rutici, a povrne se ji smrtno ranjen. V njenem objetu izdahne svojo dušo, vedoč:

„Da je življenje smrt, in smrt življenje.“

J.

„O zbolšanju petja s posebnim ozirom na izgovarjavo“.

(Predavanje koncertnega vodje Mateja Hubada.)

(Konec.)

Vokala e rabimo pri petju 4 vrste pri govornu in deklamaciji pet vrst.

1.) Visok ali ožek e n. pr. v besedah večnost, peti, živeti, sreča, reka, dve, peč, leto, Eva, reva, imeti i. t. d.

2.) globok ali širok e n. pr. zemlja, želja, žena, ena, reci, teči, peri, teta, velik, meni, tebi, sebi, nadalje v besedah več, meč, preč, kmet i. t. d.

Mogoče pa je tudi, da se sklene delitev dež. šolskega sveta.

Češki kapital.

Praga, 27. decembra. „Živnostenska banka“ bo meseca marca z emisijo petih milijonov novih akcij sivišala svoj akcijiški kapital na 30 milijonov kron. Občnemu zboru pa se predloži sprememba statuta, da bi smela banka svoj akcijiški kapital zvišati na 60 milijonov kron.

Trgovinsko-politični konflikt s Srbijo.

Belgrad, 27. decembra. Ministrski svet je sklenil, da se zahteve Avstro-Ogrske glede dobav za državne potrebe odklonijo; pač pa je Srbija pri volji, skleniti z Avstro-Ogrsko tako trgovinsko pogodbo, vsled katere bi smela Avstro-Ogrska uvažati v Srbijo toliko, kolikor izvažata Srbija v Avstro-Ogrsko. Srbija hoče namreč v bodoče v Avstro-Ogrski kupovati le take predmete, ki jih drugje ni mogoče dobiti. Pasičevo ministrstvo zahteva tako trgovinsko pogodbo, ki bo Srbiji omogočila, da se emancipira od Avstro-Ogrske ne le pri dobavih državnih potrebščin, temuč tudi v drugih ozirih.

Srbsko državno posojilo

Belgrad, 27. decembra. Skupščina je sprejela zakon glede državnega posojila v tretjem branju z 88 glasovi proti 44 glasom. Skupina visokošolcev je sprejela na cesti poslanice s klici: „Proč z viado! Proč s posojilom!“ Potem so šli demonstrantje pred kraljevo palačo in klicali: „Proč s princezinjami! Proč s tremi milijoni! Proč z doto! Živela republika!“ Ker policija ni mogla razgnati demonstrantov, poklicati so morali orožnike. Tudi vojaštvo je pripravljeno. Takoj po skupščinski seji se je zbral ministrski svet, ki je odobril zakon o posojilu.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 27. decembra. Sedaj se je završila obravnava vojnega sodišča proti admiralu Nebogatu v. Nebogatov in poveljniki treh oklopnih so bili obsojeni na smrt. Z ozirom na olajšujoče okolnosti in mnogoletno brezmadežno službovanje je sodišče sklenilo, zaprositi carja, naj spremeni pri vseh štirih smrtno kazen v desetletno ječo v trdnjavi.

Varšava, 27. decembra. Na kolodvoru v Harkovu je neki potnik spustil bombo na tla, ki se je razpočila ter ubila dva potnika.

Moskva, 27. decembra. Državno pravdnštvo je dalo zapreti kneza Sulkovskega, ker je vtihotapljal orožje preko rumunske meje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. decembra.

— „Slovenski Narod“ ima kot političen dnevnik pred vsem dolžnost,

V govoru je natančno razločevati dolge in kratke. V petju traja vsakokrat toliko časa, kolikršna je vrednost njegove note.

3. Srednji e. Navadno v nepoudarjenih zlogih n. pr. perica, meso, pero, lepo, še, le, ne, nadalje tudi v poudarjenih zlogih n. pr. cesta, zvezda. V dialektih se pač vokali različno izgovarjajo, pa vendar se vse glavne razlike omejijo na število navedenih.

4. Poluglasni e. Poluglasni e je naradni ton človeških glasilk, brez artikulacije, če vsi organi ostanejo indiferentni n. pr. donenje glasilk pri edihovanju bolnikov pred smrtjo, govor mutastih. Ta e je popolnoma samostojen samoglasnik, enake važnosti kakor vsak drug samo s to razliko, da se je v jezikovni pisavi zanj svojevoljno odbral samoglasnik e. Piše se v dialektih izgovorih tudi kot i in oelo kot u. Nekatere primere za poluglasni e so: kes, pes, ves, sem, semkaj, smrt, vrt, trta, krst, prst, trd, potrt, grd. V nekaterih besedah se piše, v drugih sploh ne. Primerjaj pisavo Trubarjevo vsled dolenjskega naroda smart, pozneje smert, danes smrt. 5. Brezglasni e, ki se nahaja le v govoru, pa ne v petju, n. pr. v

da informuje občinstvo o vseh važnih dogodkih v javnem življenju in da občinstvu s primerno kritiko pojasnjuje te dogodke. A list ne bo izvrševal samo te svoje naloge, nego bo skrbel tudi za pouk in za zabavo. V minoletem letu smo uvedli rubriko „Obrtni vestnik“. S ponosom konstatujemo, da ga v oceli državi avstrijski ni dnevnika, ki bi prinašal tako temeljite trgovstva in obrtnosti tikajoče se članke, kakor smo jih prinašali mi v tej rubriki. Tudi v prihodnjem letu bomo nadaljevali s to rubriko, ki je v enem samem letu donesla trgovcem in obrtnikom toliko pozitivnih koristi in jim pojasnila najtežavnejša vprašanja iz obrtnega zakonodajstva in sicer tista vprašanja, ki so za naše trgovce in obrtnike aktualna. Poleg rubrike „Obrtni vestnik“ bomo prinašali tudi prihodnje leto „Tržne cene“, ki ki so zlasti za male trgovce velike informativne važnosti in pa borzna poročila. Na ta način mislimo pospeševati specijalne koristi trgovcev in obrtnikov, ki so jedro našega srednjega stanu. Poleg tega bomo seveda tudi vselej branili interese trgovcev in obrtnikov kakor dosedaj. Bili so časi in tega ni še dolgo, ko so klerikalci s svojimi konsumi poskušali ubiti neodvisno trgovstvo in obrtništvo. „Slovenski Narod“ ima največjo zaslug na tem, da se ti klerikalni naklepi niso uresničili. Boj, ki ga je vodil in ga vodi „Slovenski Narod“ za korist slovenske trgovine in obrtnosti ni lahak, a vodil ga bo tudi v prihodnje z vso odločnostjo, in to iz prepričanja, da sta trgovec in obrtnik velevažna faktorja v našem narodnem organizmu in da moramo ta stan ohraniti trdnega in zdravega, če hočemo ohraniti slovenstvo. Upamo, da se bodo trgovci in obrtniki tega spominjali tudi v novem letu po načelu: Zvestoba za zvestobo!

— Ljubljanski obč. svet ima v ponedeljek, dne 31. decembra ob 5. uri pop. izredno sejo. Na dnevnem redu javne seje so naznanila predsedništva in poročila: O pritrditvi k spremenjenim pravilom podporne matice „Prostov. gasilnega in reš. društva v Ljubljani“; o izjavi društva „Akademija“ „Prosveta“ in „Sokol“ v zadevi sklepov občinskega sklepa o Simona Gregorčiča javni ljudski knjižnici in čitalnici; o pritrditvi dogovoru, ki se ima med c. kr. vlado in deželnim odborom skleniti glede osuševalnih del na ljubljanskem barju; o volitvi 3 odbornikov društva „Samaritan“; o prošnji „Trgovske in obrtne zbornice za Kranjsko“ za dovolitev prispevka za pospeševanje obrta na Kranjskem; o prošnji „Krojaške zadruge“ za brezplačno prepuštevati velike dvorane v „Mestnem domu“ za pridobit strokovnega tečaja; o prošnji „Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani“ za zvišanje letnega prispevka; o proračunu splošnih ustanov,

končnicah -lec, -vec; šepetalec (šepetavo), Turek (Turk), plavec (plavo), pevec (pevo). Pri petju se ta e ne poje kot brezglasni, ampak kot srednji, v prozi in posebno v dialektnem govoru pa se sploh ne izgovarja; fonetiški izgovorjene besede izgube en zlog. Primerjanje raznih vrst e v nekaterih besedah: Železo, veselje, hrepenenje, zelenjava, železi, rečem, nečem, prekop, mene, tebe, nevesta itd. Vokala o rabimo pri petju tri vrste:

1. Visok ali ozek o, na pr. v besedah: olje, volja, pot, kor, kos, sod, voz, loka, stoka, sok, gost, gos, moj, tvoj, svoj, loj, snoj, nos, šola, goba, moč, noč itd.

2. Globok ali širok o, n. pr. moja, tvoja, svoja, košnja, nošnja, vožnja, gora, mora, visoka, lepota, grdoba, celota, (v zategnjenih in kratkih zlogih) skok, zvok, grom, gozd, gost, prekop, strop itd. Opomba za globoki e in' o. G. predavatelj opozarja, da se pri izgovorjavi v splošnem posebno pa pri globokem e in o nikdar ne sme pretiravati. Grdo zadiranje mora biti izključeno, vsa izgovorjava povsem naravna.

3. Srednji o navadno v nepoudarjenih zlogih, n. pr. v besedah

mestnega ubožnega zaklada, zaklada meščanske imovine, mestnega loterijskega posojila in njega amortizacijskega zaklada za leto 1907; o prošnji za podelitev cesarske ustanove za realce; o proračunu mestne klavnice, mestnega vodovoda in mestne elektrarne za leto 1907; o županovem dopisu glede računskih sklepov mestne prodaje mleka in o proračunu mestnega zaklada za leto 1907. Na dnevnem redu tajne seje so naznanila in poročila direktorija mestne elektrarne o nekaterih osebnih zadevah.

— Oča Smove zopet na zatožni klopi. Jutri ob 9. uri dopoldne se vrši na tukajšnjem okrajnem sodišču kazenska razprava župnika Berceta proti bivšemu medvodskemu županu in škofovemu intimnemu prijatelju očetu Smovcu zaradi razžaljenja časti. S Smovcem bo sedela na zatožni klopi tudi njegova boljša polovica Smolica ter že zadnjič toženi Jože Čarman iz Senice. Smove in Smolica sta trosila okrog, da je župnik Berce oče nezakonskega otroka, kateremu so dali zapisati za očeta nekega kmetkega mladeniča, Čarman je pa to obrekovanje pravil naprej. Smove je bil pred dvema leti obsojen na tri tedne zapore, ker je obrekoval Berceta. Rakor vidimo, se naš katoliški mož ni čisto nič poboljšal od takrat in ga tudi trdi s postom poostreni zapor ni izpametoval, da bi znal držati jezik za zobmi in ne obrekovati poštenih in dostojnih ljudi. Da bi se Smoc zdaj poboljšal, tudi če ga zopet zadene ječa, je malo upanja, kajti Smove ostane Smove, kakršen je bil.

— Imenovanje. Računski asistent v finančnem ministrstvu gosp. Josip Jak je imenovan za računskega oficijala v X. činovnem razredu.

— Spremembe v finančni službi. Davčni kontrolor Ivan Nedeljko je premeščen iz Višnje gore kot davčni oficial k okrajnemu glavarstvu v Ljubljani. — Računski praktikant Ivan Jelenc je pridelen v službovanje računskemu oddelku finančnega ministrstva. — Zemljemerski eleve Fran Zupančič v Beljaku in absolvent geodetičnega kurza Fran Kvarda sta imenovana za eleve pri geodetičnem uradu zemljiškodavčnega katastra v Ljubljani.

— Iz finančne službe. Finančna tajnika Blaž Laneve in dr. Karel Weiss sta imenovana za finančna svetnika v področju tržiškega finančnega ravnateljstva.

— Proforska vest. Ravnatelj goriške gimnazije Friderik Simčič je pomaknjen v VI. činovni razred.

— Ravnatelj kočevskega rudokopa trboveljske premogokopne družbe, Martin Terpotitz, stopi z novim letom iz zdravstvenih ozir v pokoj. Na njegovo mesto je imenovan dosedanj ravnatelj premogokopa v Carpanu v Istri, Kubias.

postaviti, opraviiti, železo, vino, pivo, solnce itd.

Pri petju rabimo v glavnem en i, v govoru-deklamaciji pa moramo razločevati dolgi, kratki, srednji in v dialektih poluglasni; ravno tako razločujemo pri petju en u, v govoru in deklamaciji pa, dolg, kratek, srednji in v dialektih poluglasni. Od izgovarjave dialektov abstrahiramo, ker se tudi večina dialektistiških izgovorov ujema s enim ali drugim tu navedenih. — Vtisk takega petja, pri katerem vsi pevci enotno izgovarjajo, je velikanski. K sklepu g. predavatelj omeni važnost enotne lepe izgovorjave ter navdušuje pevce, da bi poskušali v pevskih društvih doseči lepo, pravilno, enotno izgovorjavo. Ko je g. koncertni vodja končal svoje velezanimivo predavanje, ki je trajalo pet četrt ure, mu je zadonel v zahvalo in odobravanje za res interesantna izvajanja viharen aplavz.

Vimenu upravnega odbora „Zveze slovenskih pevskih društev“ se zahvali g. koncertnemu vodji g. prof. Štritar kot predsednik „Zveze“ in v velikem številu zabrani pevci zakličejo na poziv g. prof. Štritarofa g. predavatelju: Živio naš koncertni mojster Hubad!

— Za ravnatelja državne železnice v Trstu bo imenovan ministrski svetnik Kamilo Kuranda.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v soboto, se vprizori prvič na slovenskem odru (za abonentne: par) slovitä Hauptmannova drama „Potopljeni zvon“ v Funktovem prevodu. Henrika igra g. Taborsky, Rutico gospa Taborska, Magdo gđ. Noskova, župnika g. Barjaktarovič, Jagobabo gospa Danilova, Tovodnjaka g. Danilo, Čateža g. Nučič.

— „Narodna čitalnica“ v Ljubljani je imela snovi v restavraciji „Narodnega doma“ svoj letošnji redni občni zbor. Čitalnica obhaja ž njim redek jubilej, kajti to je bil 50. občni zbor. Predsednik Čitalnice g. dr. Karel vitez Bleiweis je v navdušenih in navdušujočih besedah pozdravil udeležence, ki so se vkljub tako slabemu vremenu ššli k zborovanju. Zahvalil se je g. Paternosteru, ki je tajniški in blagajniški posel opravljaj, ker je bil na zadnjem občnem zboru izvoljeni blagajnik zadržan po drugih poslih. Čuje se pogosto, je dejal govornik, da Čitalnica spi. To ni res, kar spričujejo njene prireditve. Ako pa te niso bile vselej najboljše obiskane, ni tega kriv odbor, pač pa člani, ki se jih niso udeležili. Dolžnost prihodnjega odbora bo, da bo porabil svojo veljavnost v to, da se zabavni večeri bolj ožive. Nato je poročal g. Paternoster o delovanju društva v preteklem letu. Odbor je imel osem sej. Spomladi je priredila Čitalnica družinski plesni venček, papirnati kostumni plesni venček ter zabaven večer, jeseni pa dva družinska večera. Zlasti prvi so se dobro obnesli. V njenih prostorih se je vršil otroški kostumni ples, pa tudi „Merkur“ in „Slavec“ uporabljata to prostoro, ki so odprti vsakomur. Čitalnica ima 60 časopisov. Število članov je od lanskih 254 padlo na 225, med katerimi je 214 rednih članov. Januarja se izda letno poročilo, da se spozna, kdo je in kdo ni član Čitalnice. Sramotno pa je, da ima nemško kazinsko društvo še enkrat toliko članov kot Čitalnica. Izmed članov sta umrla dr. Kopřiva in Lozar. Blagajniško poročilo poudarja, da je gospodarski uspeh v zadnjem letu ugoden. Računski sklep koncem tekočega leta izkazuje za 1906. 8459 K 76 v dohodkov in 7649 K 36 vin. izdatkov, torej 810 K 40 vin. prebitka. Proračun za leto 1907. izkazuje 9000 K 40 vin. dohodkov in 7947 K izdatkov, tako da znaša končni blagajnični preostanek leta 1907. 1053 K 40 vin. Iz kazaka premoženja Čitalnice posnemamo, da znašajo aktiva 11.778 kron 40 vin., pasiva pa 8789 K. Čisto premoženje znaša torej 2989 K 40 vin. G. blagajniku se izreče zahvala za vestno in natančno sestavljeno poročilo, kar je predlagal preglednik računov g. Krulec, ki je našel vse Čitalnične knjige v najlepšem redu. Nato so se vršila posvetovanja glede naročitve nekaterih novih listov in glede priredb v novem letu. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni soglasno sledeči gospodje: dr. Karel vitez Bleiweis, Trstenički, zdravnik, Ciuha Alojzij, inženir, Ivančič Milan, trgovec, Kavšek Ivan, gimnazijski učitelj, Kersnik Janko, notarski kandidat, Paternoster Milan, računski asistent, dr. Piro Makso, odvetnik, dr. Serbec Vladimir, odvetniški kandidat, dr. Souvan Hubert, finančni koncipist, dr. Tekavčič Fran, odvetnik in Verhunc Anton, trgovec. Pregledovalci računov so gg.: Dečman Anton, tovarnar, Krulec Ivan, vadniški učitelj in Turk Hugon, zasebnik. Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, se je g. predsednik zahvalil za udeležbo in zaključil zborovanje.

— Deželno slovensko učiteljsko društvo je imelo včeraj dopoldne v restavraciji „Narodnega doma“ svoje redno 38. zborovanje. Gospod predsednik Režek je pozdravil v obilnem številu navzočih zborovalce in zborovalke ter poudarjal, da krivica, ki se je napravila neozmenjenem s tem, da niso dobili 25% doklade kot oženjenci, še ni popravljena in kakor se kaže, tudi prihodnje leto ne bo. Spominja se umrlega učitelja Travnja, ki je zapustil društvu okoli 5000 K. V znak hvalečnosti so vstali zborovalci s sedežev. Ko je predsednik predstavil oblastvenega zastopnika magistratnega svetnika g. dr. Zarnika, je podal gosp. tajnik Furlan poročilo o društvenem delovanju. Navajal je najprej, kaj se je razpravljalo v odborovih sejah, ter pozival učiteljce, da bi skupno nastopale z učitelji in ne na svojo roko. Poročilo se je odobrilo. Iz poročila g. blagajnika Dimnika posnemamo, da je imelo društvo 221 K 99 v dohodkov in 190 K 22 v stroškov, torej 31 K 67 v preostanka. Zapuščina Travnova bo prav dobro došla blagajni. Ker so pregledniki našli vse knjige in račune v redu, se je poročilo odobrilo in dal odboru

absolutorij. Nato je g. Gärtner obširno in vsestransko govoril o učiteljskih plačah, ki so sramotne za sedanje čase. Jetniki v justični palači so na boljšem nego učitelstvo. Vkljub 25% povišanju oženjenec so učitelji zadolženi preko glave. To je v sramoto njim, ki režejo učiteljem kruh. Zato zahteva učitelstvo, da se nemudoma reši vprašanje o regulaciji plač. Kako malo učiteljev se pomakne v višji plačilni razred, se razvidi iz tega, da so te dni na Kranjskem prišli iz II. v I. razred 3 učitelji, iz III. v II. jih je prišlo 8 in iz IV. v III. le 26! Ako se natanko računa, pride po tem številanju zadnji učitelj v IV. razredu v 76 letih v I. razred! Govornik je predlagal sledeče: 1.) Učitelstvo naj dobi premjke XI., X. in IX. činovnega razreda državnih uradnikov, 2.) službena doba se skróti na 30 let, 3.) provizorična leta naj se vstejejo v penzijo, 4.) uvede naj se časovni avanzma, 5.) učiteljski dolgovi naj se konvertirajo, 6.) kakor hitro se zboljšajo plače uradnikom, naj se tudi učiteljem. Ti predlogi so bili sprejeti kakor tudi oni g. Črnagoja, na se oni učitelji, ki so napravili drugi izpit, takoj definitivno nameste. G. Gärtnerju se je izrekla zahvala za njegovo vestno in natančno poročilo. V odbor in pregledovalcem računov so bili izvoljeni dosedanj gospodje, na kar se je predsednik zahvalil za veliko udeležbo, pozval navzoče, da so zaklicali trikrat „slava“ cesarju, in zaključil zborovanje.

— Društvo slovenskih profesorjev je imelo danes dopoldne v mali dvorani „Mestnega doma“ prvi redni občni zbor. Bil je prav dobro obiskan. Ker je bil društveni predsednik g. profesor Orožen zadržan, je pozdravil v presrečnih besedah g. prof. dr. Požar člani iz Ljubljane, iz Maribora, Pazina in Idrije ter zastopnike društva hrv. profesorjev v Zagrebu, gg. dr. Hoič, dr. Binderja in dr. Mihaliča. Komaj 8 mesecev obstoji društvo, a že se vidi, da gre njegov cilj v korist in splošno izboljšanje članov. Društvo je član državne zveze avstrijskih profesorjev. Predsedovalec otvarja zborovanje in predstavi kot zastopnika oblasti g. magistratnega svetnika dr. Zarnika. Na zborovanje so došli pozdravi od društva hrvatskih profesorjev, od onega čeških profesorjev in društva srednješkolskih profesorjev v Lvovu. Ko so se ti pozdravi prebrali, je g. dr. Hoič kot predsednik društva hrvatskih profesorjev v navdušenih besedah govoril o potrebi skupnega delovanja slovenskih in hrvatskih profesorjev. Radostno so se odzvali hrvatski profesorji vabilu društva, kateremu deputacija prinaša prisrčne pozdrave od hrvatskih kolegov. Končal je svoj govor z željo, da bi društvo slovenskih profesorjev prineslo slovenskemu narodu obilno sadov, v kar hočejo hrvatski profesorji pripomoči z vsemi svojimi močmi. (Burno ploskanje). Nato je g. profesor dr. Ilesič predaval o analizi in sintezi v našem narodnem življenju. Gospod govornik je razmotrival vprašanje, koliko se pri odgoji in razvoju postopa analitično in sintetično (analiza = poglobljanje v snov, njeno spoznanje, sinteza = razširjenja duševnega obzorja). Stari šolniki so učili resnice in dogme, ne da bi jih bilo treba spoznati. Populariziranja vede nas reši Bog, ker se ž njo uči veda, ne da bi se potrebno razložila. Avtoriteta je bila premnogokrat kriva, da se veda in znanost nista tako razvili, kot bi se bili morali. Mi dandanes še vedno tičimo pod sugestijo tuje t. j. nemške sodbe. Obsojamo sami sebe, češ, da pri nas ni mogoče nobeno kulturno življenje. Na tleh ležimo iz spoštovanja pred drugimi. V to je pripomogel mnogo sistem, ki je pri nas že od pamtveka v navadi. Predavatelj se je pečal nato, kako se je vršila analiza in sinteza pri naših prednikih v Vodnikovi, Prešernovi in Štritarjevi dobi. V zadnji smo Slovenci dobili zavest svoje individualitete. Ko smo zdaj razvili svojo individualiteto, moramo misliti na vprašanje, kam naj širimo svoje obzorje. Obračamo se vedno na zapadno kulturo, a treba je gledati tudi na naturo, ki je za nas v Slovanih in sicer pred vsem v Hrvatih. Tu imamo največ prirodnih zvez in prijatelji doma je več vreden nego stric v tujini. Naša edina realna sinteza je zveza s Hrvati in taka sinteza je naša kulturna zadača. (Burno dolgotrajno ploskanje). G. dr. Požar je želel, da bi imeli le še kaj takih izvrstnih in temeljitih predavanj, kot je bilo predavateljevo. Na to je sledilo poročilo tajnikovo. Podal je je g. dr. Ilesič. Društvo šteje zdaj 122 članov. Odbor je imel 9 sej. Stopil je v prijateljsko zvezo z „Društvom hrvatskih profesorjev“ v Zagrebu, v zvezo z „Osnodnim društvom čeških profesorjev“ v Pragi ter pristopil „Državni zvezi avstrijskih srednješkolskih društev“. Knjižna zveza s „Slovensko šolsko Matice“ je započeta. Zastopano je

bilo društvo pri zborovanju „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“ v Šostanju, pri glavni skupščini „Društva hrvatskih profesorjev“ v Zagrebu in pri zborovanju „Državne zveze“ v Pragi, dne 18. in 19. novembra 1906. Društvo je iskalo stika z vzporednimi društvi in bo odsej eventualno nastopilo z lastno inicijativo v „Zavezi avstrijskih srednješkolskih društev“, n. pr. glede natečajev za učna mesta na učiteljskih, glede vprašanja o voljenem zastopstvu srednješkolskega učiteljstva v deželni šolskem svetu ter glede vprašanja o tajni kvalifikaciji; zlasti ominovana je točka o političnem ponašanju, ki lahko zapira pot najboljšim močim; v zvezi s tem je ustanovitev disciplinarnega reda. Splošno stanovskega pomena je odkazovanje in nagrajanje ordinarijata, učna obveznost filologov na učiteljskih itd. Za stanovske interese in šolsko-politična vprašanja išče društvo pomoči naših državnoborskih in deželnozbornih klubov. Osobito se je spozvalo za potrebno, da ima naše državnoborsko zastopstvo v svojih vrstah poročevalca za srednješkolske zadeve. Za usodo mlajšega naraščaja se je društvo brigalo ne le s tem, da je skrbelo za primerna opozorila ob kompetencah, marveč še osobito s tem, da je s statističnimi pregledi prevzelo posredovanje med absolviranimi filozofi, akademskimi društvi in učnimi zavodi. Na naših zavodih je težko rabiliv, kdor nima tudi slovenskega učnega jezika, in to — ne glede na tehne didaktične momente — že radi tega, ker ga uprava zavodov ne more postaviti, kamor bi ga hoteli. Čisto odločno pa se je izreči zoper to, da bi nam brez natečaja pošiljali tujce, ki ne poznajo in ne ljubijo naših razmer ali bi celo hoteli vplivati na nas s tujimi pogledi. (Ploskanje) Društvo želi, da bi se eventualne pritožbe o postopanju profesorjev z mladino pošiljale raje društvu nego časnikom, in to ne anonimno ter s popolnimi podatki. — Stanovski društveni sestanki so se vsi prav dobro obnesli. — Odbor posvečuje vso pozornost razvoju naše šolske književnosti, dasi obstoji poleg društva pred ustanovitvijo društva zasnovana anketa, ki ima izdajanje šolskih knjig v svojih rokah. Radi tega je sklenilo društvo s „Šolsko Matico“ izdajati 1. popularno-znanstveno knjižnico in 2. komentirane šolske klasike. Po tej zvezi s „Slovensko Šolsko Matico“ hoče društvo ne le pomoči naši šolski in pedagoški književnosti, marveč sploh pospeševati narodno izobraževalno delo. Poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto. O denarnem stanju in prometu je poročal g. Vajda. Dohodki so znašali 370 K, stroški pa 169 K 10 v, torej je prebitka 200 K 90 v. Proračun izkazuje 700 K dohodkov in 500 K izdatkov. V imenu pregledovalcev računov je izjavil g. dr. Korun, da so vsi računi v redu. Točka glede spremembe pravil je odpadla, ker je bil umaknjen predlog v tem oziru. Pri slučajnostih se je mnogo debatiralo o izdajanju slovenskih učnih knjig. Splošno se je izrekala želja, da naj stopi odbor v dogovor z anketo, ki hoče izdajati te knjige, ali pa naj bi društvo samo vzelo to stvar v roke, ker člani ankete so ravno enega člana proforsorskega društva. Končno se v tem oziru prepustila vsa stvar odboru, ki naj jo izvrši po svoji vestnosti. V debato so posegli gg. Jarc, dr. Zmavc, dr. Kožuh, dr. Požar, Wester, Pakj, dr. Ilešič in dr. Korun. Nasvet g. Vajde, da se ministristvo za uk in bogočastje in temu podrejene oblasti naprosijo, da se v bodoče ne zavlačujejo razpisi in imenovanja na izpraznjena učna mesta v škodo šoli in učiteljem ter na neznašno korist erariju — je bil z velikim odobravanjem sprejet, istotako nasvet g. dr. Ilešiča, da se osrednji zvezi naznani, da se društvo izreka zoper vsako omenjevanje državljskih pravic in svestoščin svojih članov, na kar naj zveza deluje z vsem svojim vplivom. Ko je še g. Novljan (Hrvat iz Pazina) izrazil simpatije Hrvatov tostranske državne polovice za društvo in ko je g. Franko povedal, da je izstopil iz znanega odbora samo radi ribarskega odbora, katerega predsednik je, da bi ta zaradi njegove preiskave ne imel stisnosti, je g. dr. Požar zaključil zborovanje, pozivljajoč zlasti mlajše člane k združenju.

— **Izreden podpornik „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“** je postal znani narodno-napredni rodoljub, trgovec Leopold Fürsager v Radovljici, ki je poslal društvu 20 K, želeč mu obilo uspehov. Hvala iskrena vzornemu dobrotniku. Naj bi našel v narodnih krogih več posnemalcev!

— **Božičnica tukajšnjega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva** se je na sv. Stefana dan v veliki dvorani „Mestnega doma“ prav imenitno obnesla, tako glede obiska kakor tudi glede za-

bave, ki je vladala ves čas med vsemi udeleženci. Načelnik g. Stricelj je v iskrenih besedah pozdravil navzoče, zlasti pa gospoda župana Ivana Hribarja in njegovo gospo soprogo ter se zahvalil vsem dobrotnikom za obilne dani. Nato so bili otroci obdarovani pod žarečim božičnim drevescem z raznimi dobrotami. Pri vršci se tomboli je bilo zadetih obilno lepih in dragocenih dobrot. V povzdigo razvitijske splošne zabave je pripomogla mnoge tudi družvena godba, ki je morala skoraj na vsako programno točko dodati še kak komad. Društvo, oziroma njegov bolniški in invalidni sklad se s to prireditvijo gotovo okrepil v tisti meri, kot si je želelo. Ta božičnica je pokazala, da uživajo naši ognjegasi in reševalci v nesrečah obilno simpatij med občinstvom, katere simpatije tudi v polni meri zaslužijo.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem** ima v soboto, dne 29. t. m. ob 1/2 8. uri zvečer v mali dvorani hotela „Union“ svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1.) Letno poročilo odbora o delovanju društva. 2.) Poročilo o dr. Löschner-Maderjevi ustanovi. 3.) Volitev predsednika in odbora ter dveh revizorjev računskih zaključkov društva in dr. Löschner-Maderjeve ustanove. 4.) Določitev časopisov, kateri naj se naroče. 5.) Določitev društvenih prispevkov za prihodnje leto. 6.) Samostalni predlogi članov (glej § 16. društvenih pravil).

— **Zadruga krojačev in krojačič itd. v Ljubljani** naznanja svojim cenjenim članom, da se se prične strokovni učni tečaj za krojače in krojačice dne 2. januarja 1907 točno ob treh popoldan v veliki dvorani „Mestnega doma“. Vabijo se tem potom vsi p. n. gospodje in gospe, ki so se oglasili, da se udeležijo tega strokovnega tečaja, kakor tudi vsi člani in članice omenjene zadruge, da se v tem večjem številu udeležijo otvoritve tečaja dne 2. januarja ob treh popoldan. Ako želi še kdo članov se udeležiti tega tečaja, se naj oglasi istega dne pri načelnstvu zadruge v „Mestnem domu“.

— **Fantovski ples.** Poroča se nam, da se bode vršil dne 16. januarja v veliki dvorani „Narodnega doma“ „Fantovski ples“. Vabila se začno razpošiljati prihodnji teden.

— **Umrli** je po dolgem bolehanju v Velešovem pri Kranju gdč. Marija Hacin, učiteljica na Dobravi pri Kropi.

— **Nesreča na železnici.** Ko je vozil v nedeljo ob 1/2 1. ponoči vlak iz Ljubljane na jeseniško postajo, zadel je stroj ob človeka, ki ga je vrgel odbijač na tla. Mož je sicer vstal in šel par korakov, potem pa se zgrudil in umrl čez nekaj minut v bližnji čuvajnici. Ponesrečenec je 70letni Pavel Mikola iz Št. Jakoba v Rožni dolini na Koroskem. Bil je na obisku pri hčeri na Jesenicah.

— **Umor z vrelo vodo.** V petek dopoldne je kupil kočar Franc Vrhovec iz Loga pri Ljubljani v neki ondolini gostilni pol litra žganja, ga nekoliko spil in šel potem doma ležati na zakurjeno peč. Okoli 7 ure zvečer je pravila njegova žena Marija ljudem, da je mož nenadoma umrl. Vrhovec so našli oblečenega ležati na peči. Njegova obleka je bila vsa premočena in na močno razbeljeni peči je bilo precej vode, mrtvec je pa imel na glavi hude opekline, katere je mogel dobiti le z obilnavanjem z vrelo vodo. Ker je Vrhovec na sumu, da je moža umorila, so jo oddali deželnemu sodišču. Z možem sta živila v vednem prepiru in je baje vložila proti njemu tožbo na ločitev zakona.

— **Koopeničkida rusticana.** Te dni je prišla v krčmo h Koprivcu na Grusupljem neka ženska, ki je rekla, da bo od krčmarja kupila sod vina. Krčmar ji je dobro postregel in ji dal poskusiti razna svoja vina. Tujka si je končno izbrala sodek vina in rekla, da ga bo takoj plačala. Posegla je v nedrja po denar, toda denarja ni bilo. Neznanka se je delala silno prestrašena, češ, da je denar izgubila; končno se je pa pomirila rekoč, da je nekje preje nakupovala blago in da je prav gotovo tamkaj pustila na mizi denar. Da bi krčmarja pomirila, se mu je predstavila: „Jaz sem Frankovka s Police, saj me itak poznate“. Koprivec ženske ni poznal, vendar mu je njen nastop tako imponiral, da je bil docela prepričan, da ima opraviti s „Frankovo s Police“, zlasti, ko mu je zatrjevala, da pride popoldne njen hlapec po vino in obenem prinese seboj tudi denar. Kupčija je bila gotova in ob slovesu je „Frankovka“ še krčmarja prosila, naj ji posodi 80 gld., češ, da ima nekaj blaga nakupiti in da mu bo posojeni denar in kupnino za vino prinesel hlapec, ki pride popoldne po vino. Krčmar je seveda, nič slabega sluteč, posodil naprošeni znesek in „Frankovka“ se je poslovila z zatrdilom, da pošlje takoj popoldne hlapca z denarjem. Dobljeni denar „Frankovki“ ni dal

miru: obstala je na cesti, vzela ga iz nedrja in ga jela preštevati. V tistem hipu je prišel mimo neki njen znanec, ki mu je bila že dlje časa dolžna 10 kron. Ko je videl, da ima žena denar, jo je takoj prijel, naj mu vrne dolg, in res mu je „Frankovka“ brez obotavljenja izplačala dolžnih 10 kron in se oddaljila. Med tem je pa Koprivec zamažal čaka „Frankovkinega“ hlapca; prišel je popoldan in prešla je noč, a hlapca ni bilo od nikoder. Krčmarja je jela stvar skrbeti, da je prišel poizvedovati po ženski. In res je kmalu izvedel, da je osleparjen. Dotičnik, ki mu je „Frankovka“ vrnila 10 kron, je izdal, da je sleparka žena nekega delavca v Stari vasi. Koprivec je dogodek naznanil orožnikom. Ko je orožnik stopil v „Frankovkino“ stanovanje, se ni prav nič prestrašila, in je na njegovo vprašanje, ako je bila tega in tega due na Grusupljem odločno odgovorila, da ne. Njen mož, ki o sleparstvu svoje žene ni nič vedel, se je na to oglasil in rekel: „I kaj boš tajila, saj si vendar bila!“ Orožnik jo je na to takoj aretiral in odgnal k sodišču, kjer je takoj priznala dejanje. Od izposojenih 80 gld. so našli pri njej še 72 gld.

— **Zalosten božični večer.** O d Sv. Duha nad Krškim se nam piše: Na božični večer ob polu 1., torej med polnočnico, je nastal požar, ki je zahteval velike žrtve. V neki hiši v Arduem so pustili starši troje otrok brez varstva doma. Na šivalnem stroju je gorela petrolejka, ki je gotovo povzročila to nesrečo. Najstarejši otrok je imel do 6 let. Ko je minila polnočnica in so se starši vrnili, so našli le gol zid s tlečim tramovjem; sežgane vse tri otroke kakor tudi zgozleno kravo, ki je bila v hlevu. Živ je ostal le 12letni sin, ki je bil tudi v cerkvi. Škoda je temvečja, ker hiša ni bila zavarovana. Posestnika te hišice, Marija in Andrej Lekše, sta ostala z imenovanim sinom v največji bedi, zato sta res potrebna, da bi se jih kdo spomnil. Vsem staršem pa kličemo opetovano: Varujte svoje otroke in ne puščajte jih brez nadzorstva.

— **„Narodna Čitalnica“ v Ribnici** priredi tudi letos svoj običajni Silvestrov večer dne 31. decembra t. l. Na sporedu je predavanje o Gregorčiču, šaloigra „Doktor Hribar“ in komična opereta „Vzbujeni lev“. Po polnočnem govoru prikaže se živa slika, na kar se začne prosta zabava s plesom.

— **Izgubil je** 39letni posestnik Iv. an Grabnar iz Ardra pri Raki. 11. t. m. je šel od doma, rekoč, da gre plačat davke v Krško. Od takrat se ni vrnil. Ker se je Grabnar pogosto prepiral z ženo, ni izključeno, da bi je ne popihal v Ameriko. Seboj je vzel 200 K.

— **Smrt na delu.** Ko je v soboto delavec Jakob Matko spravljaj led v ledenico Ivana Roliha v Zareču pri Ilirski Bistrici, zadela ga je kos ledu s tako silo, da zadaj na glavo, da se je nezavesten zgrudil in da je kmalu na to umrl.

— **Nečuten terorizem.** V ustanavljalci se otroški vrtec „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Hrastniku je vpisalo svojo deco tudi več uslužbencev tukajšnje glazute. A kaj čujemo sedaj? Ravnatelj njen, Wiltschnig, je baje zagrozil vsem, ki so zapisali svoje otroke v vrtec, da jih zapodi iz službe in stanovanj. Tu se kaže zagrozenost in šovinizem naših nemčurjskih pritepenecv v najznejši luči. Mesto da bi Wiltschnig skrbel, da zboljša duševni in gmojni položaj svojih skrajno zanemarenih delavcev, nastopa s takimi nasilstvi. Delavci, sedaj vidite, koliko je nemčurjem za vaše dobro in blagostanje. Fej! — Pretečeni teden je v rudniku na Ojstrem pri Hrastniku podsolu in težko poškodovano rudarja I. Sršena. Upanje je, da okreva.

— **Smrten padec.** 22letni rudar Matevž Lavrašek iz Kisovca pri Hoših je v rudokopu v Zagorju padel vsled napačno postavljenega tira z vozom polnim premoga v 76 metrov globok rov in bil na mestu mrtve.

— **Drug za drugim** sta umrla kmet Ivan Sikole in njegova žena v Loku pri Zidanem mostu. V 24 urah sta bila oba mrtva. Pred 20 leti sta umrla Sikoletova žena in njena mati tudi obe na en dan.

— **V Mariboru** je v sredo umrl Ljubljancan Fr. Holasek, bivši trgovec v Mariboru, kjer je imel od leta 1878. do 1901. svojo prodajalno v mestni hiši. Pokojnik je bil več let blagajnik „Ljubljanskega trgovskega bolniškega društva“ za skupino Maribor.

— **V Brezlicah** bo v nedeljo dne 30. t. m. ustanovni občni zbor Posavske podružnice akad. fer. društva „Prosvete“ v prostorih „Narodnega doma“ ob 11. uri dopoldne.

— **Zgorela** je v Pečnicah pri Rožku mlada kmetica. Spala je pri močno zakurjeni, poškodovani peči ter se ji je vnela obleka.

— **3 strehe je padel v Celovcu** kleparski pomočnik Anton Komposch ter obžalal mrtve na tlaku. Zapustil je bolno ženo in pet malih otrok.

— **Razstava prečiščev in porutnine** bo februarja 1907 v Gorici. Priredi jo kmetijsko društvo za Goriško.

— **Sneg**, ki je zapadel zadnje dni, dela prometu velike zapreke. Vlaki imajo dolge zamude in se vozijo le dotični, ki imajo posebne opravke, sicer se pa vsakdo najraje drži peči. Tudi promet z električno železnico je zaradi prevelikega snega ves zmešan in morajo semtertja iti kar s tremi vozovi skupaj. Po kolodvorih, kakor tudi po mestu mrgoli delavcev in prisiljenecv, a kjer spravijo sneg do večera, zapade zopet ponoči in vsled tega ga je po mestu cele tupe, vkljub temu, da ga dan na dan vozijo v Ljubljano. Vozniki in izvoščiki morajo imeti po dva konja, ker z enim samim skoraj praznega voza nikamor ne spravijo. Razen ob urah, ko grede ljudje v delo in od dela, ni skoraj po ulicah nič občinstva in dotičniki, ki imajo kaj opraviti, tako teko, kakor je to običaj po velikih mestih. Vse kaže, da imamo pričakovati hude zime in ako bode sneg naglo skopnil, pa znajo postati povodni.

— **Cene živil**, zlasti pa zelenjave, so na trgu zaradi zapadlega snega močno poskočile. Z od Ljubljane bolj oddaljenih krajev ljudje skoraj na trg ne prinese ničesar in je vsled tega med prodajalci vsa konkurenca izostala in so gospodinjave navezane živila kupovati le pri domačinih in branjekvah, ki pa imajo v takem času tako lepo navado, da poskočijo s cenami, kolikor se jim zljubi.

— **Na policijskih oglasih** je razstavljena slika dozdevnega Vincenčija Syneka, katerega je zagrebška policija prišla zaradi tatvine in ki trdi, da je bil tudi v Ljubljani, kakor smo že poročali. Kdor bi ga spoznal in bi vedel kake podatke, ki bi služili v konstatovanje njegove identitete, naj jih blagovoli naznaniti mestni policiji.

— **Telefonsko omrežje** je sneg zopet tako zmešal, da marsikje ne funkcionira in bode treba zopet malo počakati, predno bode v redu.

— **Absolvovan srednješolec** se pri mestnem magistratu takoj sprejme za pomožnega uradnika. Reflektanti, ki so zmožni stenografije, imajo prednost.

— **Izgubljene in najdene reči.** Črkostavec g. Ivan Pulko je izgubil denarnico, v kateri je imel 24 K denarja. — Ga. Pavlina Delakova je izgubila denarnico, v kateri je imela zlat za 20 K. — Zasebni uradnik g. Ivan Kraker je izgubil kratko, srebrno tula-veržico, vredno 15 K. — Ključavničar Ivan Zdešar je izgubil srebrno uro z veržico, vredno 16 K. — Neka gospodična je izgubila srebrno veržico, vredno 4 K. — Na južnem kolodvoru je bil najden, oziroma izgubljen ženski dežnik. — Vozni listek za povratek na Dunaj je bil najden v prodajalni gdč. Julije Stor v Prešernovih ulicah, kjer se tudi lahko dobi.

— **Jugoslovanske vesti.** Razkol v „Starčevičevi“ hrv. stranki prava. V „Starčevičevi stranki prava“, ki jo vodi, kakor je znano, dr. Frank, je nastal razkol. Kakor namreč javljajo hrvatski listi, so iz stranke izstopili tile poslanci: dr. Mile Starčevič, saborski podpredsednik, dr. Ante Pavelić, Jerko Pavelić, dr. Živko Petričić in Drago Vlahović. Govori se, da izstopi tudi poslanec D. pl. Pisarič. Povod izstopu je baje dal izid Argusove atere. Dr. Josip Frank je zahteval od saborskega kluba zaupnico. Dr. Mile Starčevič se je temu ustavil ter predlagal, naj se dr. Josipa Franka izključi iz stranke, ker je s svojim postopanjem in aferah Argus in Strassnoff kompromitiral vso stranko in ker je deloval na to, da se Starčevičanci dajo voliti v peštanski parlament. Ker je večina v klubu odbila ta predlog, so dr. Mile Starčevič in lički poslanci izjavili, da izstopijo iz stranke. Velik boj je nastal sedaj za strankino glasilo „Hrvatsko Pravo“. List si svoji dr. Jos. Frank in se je v to svrhu dal tudi sodnijsko protokolirati kot lastnik „Hrv. Prava“. Disidenti pa zahtevajo list za-se, češ, da je lastnik lista delniško društvo, o čemer pa dr. Frank neče ničesar slišati, marveč izjavlja, da list odstopi samo, ako se mu izplača 160.000 kron. Sicer so pa Starčevičanci, ki niso zadovoljni z vodstvom dr. Jos. Franka, že ustanovili svoj list, ki bo o Novem letu jel kot tednik izhajati v Gospiću. List se bo imenoval „Starčevičanec“. Oklic, ki sta ga izdala na narod Marko Došen in odvetnik Ivan Gojtan, pravi med drugim: „Po smrti dr. Ante Starčevića so se jela pod vplivom dr. Josipa Franka njegova načela v naši „Starčevičevi hrvatski stranki prava“

časoma krivo tolmačiti, da je tako naša stranka pod vodstvom dr. Jos. Franka doživela neugodne politične konflikte in poraze. Nadaljni taki porazi bi dovedli našo stranko do moralne propasti. Iskreni in pravi Starčevičanci tega ne morejo dopustiti, zato je napočil skrajni čas, da se ločimo od dr. Josipa Franka“.

— **Hrvatski napredni list** v Osijeku. Hrvatski listi poročajo, da se z novim letom pretvori „Osječki Tjednik“ v list pod imenom „Novo Doba“, ki bo glasilo hrv. ljudske napredne stranke. List bo urejaval dr. Viljem Kappel. Časnik „Novo Doba“ bo izhajal kot tednik in se bo tiskal v tiskarni Ant. Lederer.

— **Današnji list** ima prilogo: Vabilo na naročbo lista „Kmetovalec“, ilustrovan gospodarski list. Uradno glasilo c. kr. kmetijske družbe za vojvodino Kranjsko.

* **Najnovejše novice.** Službene doklade poštinih poduradnikov in slug v znesku 200, oziroma 100 K se bodo vsled najnovejše naredbe trgovskega ministra z novim letom 1907 vstevale v pokojnino.

— **Zakon Leopolda Wölflinga** (bivšega nadvojvode Leopolda) in bivše šansonetke Adamovič je pravzaprav že ločen, ker je mož pobegnil od nje ter izjavil, da je skupno življenje za vedno izključeno. Glavni vzrok je prevelika duševna razlika. Wölfling si je zamaž prazadeval, da bi olikal svojo ženo. Z velikim trdom se mu je posrečilo, da jo je naučil za silo pisati. Zadnje čase pa je tajno pristopila k vegetarijancem ter silila tudi moža, da se odpove mesni hrani. Potem je postala članica „kolonije za naravno človečanstvo“. Ni se več česala, ne oblačila perila ter se sploh zanamarila do skrajnosti. Pa tudi svojega moža je hotela spreobrniti v „naravnega človeka“, vsled česar so nastajali burni prizori. Zadnje čase je narasel njen fanatizem tako, da jo splošno smatrajo za duševno bolno.

— **Kap je zadela** — grofa Evgena Zichyja v Meranu ter je v noči 26. t. m. umrl. Zapustil je ogrski prestolnici svojo palačo z dragocenimi zbirkami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 28. decembra. Državni zakonik prijavlja danes ministrsko naredbo glede zvišanja poštinih, brzojavnih in telefonskih pristojbin. To zvišanje je jako občutno. Ministrstvo sicer ni uveljavilo tistega zvišanja, ki ga je svoj čas predlagal minister grof Auersperg, vendar je to, kar se je odredilo, še vedno silno veliko breme za občinstvo. Nove pristojbine stopijo v veljavo dne 16. januarja 1907.

Brno 28. decembra. Danes se je sešel novoizvoljeni deželni zbor moravski. Od maše so nemški liberalci z namestnikom dež. glavarja dr. Fuchsom demonstrativno izostali. Klerikalci so vložili obširen načrt adrese na cesarja, v katerem so formulirane vse njihove zahteve. Ta načrt se smatra kot dokaz klerikalne agresivnosti.

Budimpešta 28. decembra. Tu je umrl bivši minister Aleksander Hegedüs. Začel je svojo karijero kot žurnalist in ostal žurnalist, dokler ga ni Széll poklical v svoj kabinet kot trg vinskega ministra. Po Szélovem odstopu je bil Heg-düs poklican v ma natsko zbornico.

Budimpešta 28. decembra. Po vsi Ogrski, zlasti pa v južnih komitatih, je zapadel tak sneg, da je deloma ustavljen ves promet.

Budimpešta 28. decembra. Socijalni demokratje izdado na novega leta dan oklic za splošno in enako volilno pravico. Ta oklic izide v 1 in pol milijona izvodih.

Oraždane 28. decembra. Bivši nadvojvoda Leopold, s-danji Leopold Wölfling je semkaj brzojavil, da se je ločil od svoje žene zaradi veleernih diferenc, zlasti pa zato, ker mu ni bila zvesta. Policija v Zugu pri Curihu je gospe Wölflingovi prepovedala odpeljati pohištvo iz vile svojega moža.

Pariz 28. decembra. Evropejci beže iz Tangerja. Raisui je postal paša.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 24. decembra: Marija Lavrič, delavica, 65 let, Rimska cesta 23, pljučnica. — Ivan Bajuk, delavec, 63 let, Radečkova cesta 11, naduha. — Josip Maierle, delavec, 63 let, Radečkova cesta 11, naduha. — Frid. Karol Laibin, potnik, 34 let, Vegove ulice 8, se je obesil. — Leopold Peterlin, mizarjev sin, 1 leto, Hranilniška cesta 7, pljučnica.

Dne 25. decembra: Ivan Svojsjak, tkalec, 79 let, Radečkova cesta 11, ostarelost.

Dne 27. decembra: Rudolf Karlič, pekrov sin, 5 in pol mes., Rožne ulice 33, božljast. — Emilija Stedry, zasebnica, 63 let, Sodnijske ul. 1, pljučnica.

V deželni bolnici:

Dne 22. decembra: Karol Ermacora, posestnik, 38 let, jetika. — Jakob Žgajnar, delavec, 49 let, krvavenje iz želodca.

Dne 23. decembra: Val. Juhart, usnjarski pomočnik, 41 let, jetika.

Dne 24. decembra: Gašper Smalec, gostač, 58 let, Alkoholizmus. — Josip Kenda, delavec, 54 let, Gangrena pulmonum.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 28. decembra 1906.

Naložbeni papirji	Dinar	Blago
4 1/2% majska renta	99 —	99 20
4 1/2% srebrna renta	100 25	100 45
4% avstr. kronska renta	99 10	99 30
4% zlata	117 20	117 40
4% ogrska kronska renta	95 95	96 15
4% zlata	114 65	114 85
4% posojilo dež. Kranjske	98 60	99 60
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100 50	101 50
4 1/2% Zadar	99 30	100 30
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99 80	100 75
4% češka dež. banka k. o.	99 50	99 70
4 1/2% ž. o.	99 60	99 70
4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotekne banke	100 45	101 45
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 —	106 —
4 1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	100 —	101 —
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	99 75	100 —
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100 —	100 25
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100 —	100 20
4 1/2% obl. češke ind. banke	100 —	101 —
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	99 90
4% prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
3% prior. juž. žel. kup. 1/2%	913 65	915 65
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100 40	101 40
Srečke.		
Srečke od l. 1860 1/2	217 —	219 —
od l. 1864	268 —	270 —
tizske	152 50	154 50
zem. kred. I. emisije	276 25	286 25
II.	287 75	297 75
ogr. hip. banke	282 —	280 50
srbske a frs. 100 —	100 —	110 —
turške.	161 90	162 90
Basilika srečke	22 30	24 30
Kreditne	449 —	459 —
Inomoške	78 —	86 —
Krakovske	86 —	91 —
Ljubljanske	58 —	63 —
Avstr. red. križa	46 75	48 75
Ogr.	27 50	29 50
Rudolfove	55 —	60 —
Salcburške	74 —	82 —
Dunajske kom.	100 —	510 —
Delnice.		
Južne železnice	175 —	176 —
Državne železnice	684 50	687 50
Avstr.-ogr. bančne deln.	1781 —	1791 —
Avstr. kreditne banke	688 50	689 50
Ogrske	839 —	840 —
Živnostenske	243 —	244 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	755 —	758 —
Alpinske montan	634 —	635 —
Praške žel. ind. dr.	694 —	704 —
Rima-Murányi	575 —	576 —
Trboveljske prem. družbe	283 —	285 —
Avstr. orožne tovr. družbe	563 —	567 —
Česke sladkorne družbe	146 —	148 20
Valute.		
C. kr. cekin	11 34	11 39
20 franki	19 11	19 13
20 marke	23 50	23 58
Sovereigns	24 —	24 08
Marke	117 55	117 65
Laški bankovci	95 47	96 67
Rubliji	2 52	2 53
Dolarji	4 54	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 28. decembra 1906.

Termin.

Pšenica za april	za	50 kg K	7-45
Rž	april	50	6-62
Koruza	maj 1907	50	5-14
Oves	april	50	7-47

Efektiv.

2 1/2 vin. više.

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 06-2 srednji srčni tlak 726.0 mm

gruden	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
26.	9. sv.	719.1	-4.5	brezvetrno	oblačno
27.	7. sj.	718.5	-3.4	sl. sever	pol. oblač.
"	2. pop.	719.1	-1.9	sl. svzh.	del. oblač.
"	9. zv.	722.1	-0.4	brezvetrno	sneg
28.	7. zj.	721.5	-0.8	brezvetrno	sneg
"	2. pop.	722.5	-1.5	sl. jvzh.	sneg

Srednja predvečerja in včerajšnja temperatura: 37° in 09°; norm.: 25° in -25°. Mokrina v 24 urah 138 mm in 11.6 mm.

Sani

ročne in za konje
se dobe od 8 K naprej pri gospodu
Fr. Wisjan, izdelovalec vozov v
Ljubljani, Rimska cesta št. 11.
4659-2

Dva dimnikarska pomočnika

in 4675-1

vajenec

se sprejmeta takoj pri
Ljud. Striclju v Ljubljani.

Napredaj se skoraj čisto novo,
lepe, elegantne, napol pokrite

SANI

za enega cziroma dva konja.
Več se izve pri lastniku Fran
Tomšiču v Polhovem gradu.

Dva dobra čevljarska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo
Jan. Šober 4656-2
čevljarski mojster v Škotijski Lokli.

Išče se gospica

iz boljše rodbine, ki bi imela veselje
do fotografiranja. Priliko ima izobra-
ziti se v tej stroki.

Vpraša naj se pri umetnem foto-
grafskem zavodu Avg. Berthold,
Ljubljana. 4673-1

V zalogi imam letos Izvanredno lepe skladne koledarje

s krasnim ozadjem.

Koledarji so popolnoma brez na-
pake. Firma in reklama vtisne se
brezplačno.

Cene na zahtevo.

Velikanska izbira božičnih
in novoletnih razglednic.

I. Bonač
v Ljubljani. 4317 13

Krasni izdelki!

Prva ljubljanska velika žgalnica kave

Karel Planinšek Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava;
izvrstna kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa.

Najnižje cene za posamezne vrste in za najpri-
znejše zmesi.

Prodaja iz higijeniških posod za kavo.

3936 9

Umetni plesni učni zavod v Ljubljani.

Naznanilo otvoritve plesne šole.

Podpisani oblastveno potrjeni lastnik plesnega zavoda na-
znanjam slav. občinstvu, da se plesne vaje vrše na željo vsak dan
doma ali v zavodu.

Javna plesna vaja je vsako nedeljo in praznik v hotelu
„Ilirija“ popoldne od treh do sedmih.

Upisuje se za vse te tečaje v trgovini Otona Fischerja v
Tonhalle. Učnina stane mesečno za nedeljski pouk za gospode 4 K,
za dame 2 K.

S spoštovanjem

Adolf Praček,

plesni učitelj.

4685-1

Izšel je težko pričakovani Koledar

466f-7 za

kmetovalca 1907.

Uredil dež. nadzornik J. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:
Kratek opis umne živinoreje; zlata
pravila živinoreji, krmljenje goveje
živine in prašičev.

Prašičereja, mlekarstvo, preiskovanje
mleka, bolezni mleka. Obdelovanje
travnikov, naprava in osuševanje
travnikov, umetna in naravna gnojila.
Sadjarerja, naprava sadovnjaka.

Vinoreja, priprava dobrega vina.
Kmet. zakoni. Hmeljarstvo.

Prerač. v kile, orale in hektarje.
Koledar, sejni in še mnogo drugega.

Večan je letos v posebno močno
platno. Cena s pošto K 1.80, in se
naroča pri Iv. Bonaču v Ljubljani.

Vsled prihranitve dragega povzjetja
se naj znesek naprej dopsilje.

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

466f-7

Kislo zelje

v sodčkih a 100, 50, 25 kg. raz-

pošilja po zmerni ceni proti

povzetju

M. Lavrenčič, Sp. Šiška.

Ljubljana. 4582-3

Talanda Ceylon čaj

Zahtevajte le

Marka prve vrste.

Ugaja vsakemu poznavatelju. Dobi

se v zavojih a 20 h in K 2-

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

4622-2

Bukova suha drva

se dobe po nizki ceni pri

M. Lavrenčiču v Spodnji Šiški.

Postavi jih tudi na dom. 4683 3

Veliko znižanje cen.

Zaradi inventure 4667-1

se dobiva čudovito ceno

moška, damska, deška

in dekliška konfekcija

v Angl. skladišču oblek

O. BERNATOVIČ

v Ljubljani, Mestni trg 5.

Globoko znižane cene

pri

„Veliki tovarni“

LJUBLJANA

Resljeva cesta 3 Sv. Petra cesta 37.

Priporoča

svojo veliko in svežo zalogo

konfekcije za gospode in

dečke.

Velikanska izbira konfek-

cije za dame in deklice.

Velika zaloga

kožuhovine za gospode.

A. LUKIČ,

poslov.

4202 17

Najvišja odlika na mednarodni

razstavi v Milanu leta 1906

(avstr. juror).

Zdravniki

in

pacienti

hvalijo izvrstno